

[Arbejdsministeren.]

ikke på forhånd tilstrækkeligt mange lejligheder og værelser og venter på dem. De har i vid udstrækning måttet huses inden for rammerne af den bestående boligmasse. Dette i forbindelse med mange gæstearbejders alt for små krav til boliger og adskillige udlejerens udnyttelse af boligmangelen har ført til en situation, som i mange henseender ikke er tilfredsstillende.

Jeg vil dog mene, at det i betragtning af den meget betydelige mangel på arbejdskraft ikke ville have været fornuftigt at stoppe udstedelsen af arbejdstilladelser alene på grund af boligforholdene. Det ville efter min opfattelse have været en uensigtsmæssig afvejning af de forskellige hensyn, der knytter sig til den fremmede arbejdskrafts tilstedeværelse her i landet.

Lad mig i denne forbindelse nævne, at ikke få arbejdsgivere og mange kommunalbestyrelser har gjort en værdifuld indsats med henblik på at afbøde vanskeligheder som følge af gæstearbejdernes boligproblemer.

Jeg skal også minde om, at boligministeren for få dage siden med sigte på en mere langsigtet indsats til løsning af gæstearbejdernes boligproblemer på grundlag af indstilling fra fremmedarbejderudvalget har fremsat forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. Forslaget indeholder bl. a. regler om støtte til tilvejebringelse af kollegier for tilflyttet arbejdskraft, herunder gæstearbejdere. Endvidere indeholder det en bestemmelse, hvorefter boligministeren som vilkår for at støtte almenyttigt privat boligbyggeri kan betinge, at en vis andel af lejlighederne anvendes til tilflyttet arbejdskraft.

Den løbende vurdering af de problemer, der knytter sig til gæstearbejderne, har for forslagsstillerne ført til det foreliggende forslag om et midlertidigt stop for udstedelse af arbejdstilladelser, dog med mulighed for dispensationer. For regeringen har den samme vurdering ført til en midlertidig opbremsningsordning, som jeg lige straks skal omtale.

De forhold, der for regeringen har været afgørende, er følgende: ulemperne ved den hidtidige ordning, hvorefter arbejdstilladelse skal erhverves før indrejsen, synes at have været stadig voksende. Boligvanskelig-

hederne vokser ifølge sagens natur med antallet af gæstearbejdere og med vinterens komme. Vi står over for en sæsonmæssig afmatning af beskæftigelsessituationen. Lad mig som det sidste forhold nævne, at fremmedarbejderudvalget netop har afsluttet arbejdet med at indkredse fremmedarbejderproblematikken, således at et samlet overblik er tilvejebragt.

Med virkning fra og med fredag den 6. november har jeg derfor efter drøftelse med arbejdsmarkedets to hovedorganisationer, men ganske vist med Arbejdsgiverforeningens forbehold, bestemt, at ansøgninger fra gæstearbejdere om førstegangstilladelser som hovedregel ikke vil blive imødekommet. Dette gælder for den kommende vinterperiode. De tilfælde, hvor opholds- og arbejdstilladelse hidtil er meddelt uden hensyn til arbejdskraftsituationen, f. eks. på grund af de pågældendes familiemæssige tilknytning her til landet eller andre forhold, vil fortsat blive behandlet efter de hidtidige retningslinjer.

For egentlige gæstearbejdere vil ansøgninger om arbejdstilladelser, der er indgået til dansk myndighed senest den 5. november i år, blive behandlet efter hidtidige retningslinjer, idet dog arbejdsformidlingens frist på 1 uge til afgivelse af erklæring om arbejdskraftsituationen til brug for ansøgningens behandling vil blive forlænget til 2 uger. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at der beror mellem 1.000 og 1.500 ansøgninger, som således vil blive behandlet stort set efter de hidtidige retningslinjer.

Den tilsyneladende største forskel mellem forslaget til folketingsbeslutning på den ene side og den etablerede opbremsningsordning på den anden vedrører behandlingen af de gæstearbejdere, der lovligt opholder sig her i landet i øjeblikket. Regeringen har indtaget den holdning, at gæstearbejdere, der bliver arbejdsløse, mens de lovligt er her, opfordres til at henvende sig til de offentlige arbejdsformidlingskontorer for at få bistand til fremskaffelse af arbejdstilbud og til ansøgning om ny arbejdstilladelse. Det vil som hidtil være en betingelse, at egnet dansk arbejdskraft ikke er til rådighed. Det ser ud, som om forslaget til folketingsbeslutning også omfatter stop for arbejdstilladelser i disse tilfælde. Jeg er imidlertid tilbøjelig til at tro — nu kan vi jo høre i